

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Vissa förslag på bränsleskatte-området inför budgetpropositionen 2024 (Promemoria)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Promemorian innehåller förslag till ändringar i lag (1994:1776) om skatt på energi.

Förslagen innebär att den årliga indexeringen av skatt på bränslen inte ska tillämpas för kalenderåren 2024 och 2025. Vidare föreslås att en utökad skattenedsättning på diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet ska gälla även för sådan förbrukning som sker under 2024 och 2025. För sådan förbrukning som sker under 2024 och 2025 medges nedsättning av koldioxidskatt med 2 242 kronor per kubikmeter och nedsättning av energiskatt med 1 582 kronor per kubikmeter. Ansökan om återbetalning av skatt ska göras per kalenderkvartal.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i promemorian, beträffande pausad indexering av skatt på bränslen, att förslaget syftar till att motverka de höga bränslepriserna, inte minst på bensin och diesel, som för närvarande råder genom att förhindra den ytterligare höjningen av bränslepriser som annars hade uppkommit om omräkningarna enligt gällande indexeringsregler hade genomförts. Genom att pausa indexeringen av skatten åstadkoms en lättnad för hushåll och företag under det rådande ekonomiska läget.

Vidare anges, beträffande förslag om nedsättning av koldioxid- och energiskatt på så kallad jordbruksdiesel, att företag inom jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna har till följd av högre priser på flera insatsvaror under de senaste åren fått kraftigt ökade kostnader. Denna utveckling ser ut att hålla i sig även kommande år. Erfarenheterna från pandemin tillsammans med det nya sämre säkerhetspolitiska läget har tydliggjort behovet av en robustare livsmedelskedja. Det är viktigt med konkurrenskraftiga företag inom framför allt jordbruket för att nå det övergripande målet i den nationella livsmedelsstrategin om ökad svensk livsmedelsproduktion. Förslaget om fortsatt sänkt skatt på jordbruksdiesel syftar till att stödja företag inom jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksnäringarna under ytterligare två år.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger i sin konsekvensutredning, beträffande pausad indexering av skatt på bränslen, att ett alternativ vore att inte göra några förändringar, vilket skulle innebära att bränslepriserna blir högre än med förslagen i denna promemoria.

Vidare anges, beträffande nedsättning av koldioxid- och energiskatt på jordbruksdiesel, att en alternativ lösning är att inte förlänga den utökade nedsättningen av skatten. Det skulle innebära sämre konkurrenskraft för svenska företag inom de berörda näringarna och riskera en mindre produktion. En mindre produktion inom jordbruket vore oförenlig med livsmedelsstrategins mål. Ett annat alternativ är att genomföra en mindre skattenedsättning än den som nu föreslås. Det bedöms emellertid att en fortsatt utökad skattenedsättning i den föreslagna omfattningen är den lämpligaste åtgärden för att stödja de berörda näringarna.

Därutöver anges att förslaget om kvartalsvis återbetalning är en ytterligare åtgärd för att stödja företag inom jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna. Förslaget bidrar till att stärka likviditeten hos näringsidkare inom dessa sektorer och på så vis förbättra deras förutsättningar att möta den rådande lågkonjunkturen och de stigande priserna på insatsvaror. En alternativ lösning är att inte genomföra åtgärden, eller att möjliggöra för återbetalning av skatt halvårsvis. En sådan ordning hade emellertid riskerat att försämra likviditeten för många företag inom de berörda näringarna och därigenom äventyrat konkurrens- och motståndskraften hos företagen i det rådande ekonomiska läget med lågkonjunktur och kraftig inflation. En möjlighet till att ansöka om återbetalning månadsvis hade i stället bidragit till en större administrativ börda för såväl företagen som Skatteverket.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren bedömer att förslaget om pausad indexering av skatt på bränslen stämmer överens med energiskattedirektivet. Vidare bedöms även förslaget om fortsatt tillfällig nedsättning av skatten för s.k. jordbruksdiesel samt förslaget om kvartalsvis återbetalning vara förenligt med dels energiskattedirektivet, dels reglerna om statligt stöd som följer av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i promemorian att båda lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024. Förslagsställaren bedömer vidare att det inte behövs några informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid skattesatsförändringar.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i promemorian, beträffande pausad indexering av skatt på bränslen, att företag berörs genom att bränslen som används för drift av motordrivna fordon, fartyg eller luftfartyg, får en lägre skatt än om förslaget inte genomförs. Vidare anges att merparten av drivmedelsvolymerna förbrukas inom transportsektorn men även användare av arbetsmaskiner där drivmedlet beskattas kommer att påverkas. Huvudsakligen påverkas åkerinäringen och i andra led de näringar som i hög grad är beroende av vägtransporter.

Beträffande förslaget om fortsatt tillfällig nedsättning av skatten för s.k. jordbruksdiesel anges att förslaget berör cirka 25 000 företag inom jord-, skogs-, och vattenbruksnäringarna. Vidare anges att det är främst mindre företag som berörs, med undantag från vissa större företag inom skogsindustrin.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges i promemorian, beträffande pausad indexering av skatt på bränslen, att företag berörs genom att bränslen som används för drift av motordrivna fordon, fartyg eller luftfartyg, får en lägre skatt än om förslaget inte genomförs. Hur mycket lägre den totala skatten beräknas bli för vissa vanliga bränslen och drivmedel redovisas i form av en tabell i konsekvensutredningen (Tabell 2.2, s.11). Förslagsställarens konsekvensanalys utgår från att om förslaget inte genomförs så får skatteförändringarna på grund av indexeringen fullt genomslag mot konsument. Förslaget bedöms i stort sett inte påverka företagens administrativa kostnader vare sig på kort eller lång sikt.

Förslaget bedöms inte heller påverka några andra kostnader för företagen. Hur kostnaderna förändras för ett företag beror på i vilken utsträckning företaget är beroende av de bränslen som påverkas av förslaget. För bensin och diesel beror det på i vilken utsträckning ett företag är beroende av vägtransporter, vilken typ av fordon och bränsle som används samt längden på vägtransporter. Förslagsställaren redovisar ett antal typexempel för olika typer av fordon i en tabell (Tabell 2.3, s.12). Därutöver anges att förslaget påverkar skatten på biogas som används för transporter. En lastbil som körs på komprimerad biogas med en körsträcka på 4 000 mil per år och en förbrukning på 3,5 kg/mil beräknas få cirka 5 100 kronor lägre kostnader 2024 och cirka 7 100 kronor lägre kostnader 2025 jämfört med om förslaget inte genomförs.

Beträffande förslaget om fortsatt tillfällig nedsättning av skatten för s.k. jordbruksdiesel anges att förslaget innebär att skatten efter nedsättning blir 249 kronor per kubikmeter diesel i miljöklass 1 som används för berörda ändamål under 2024 och 2025. Skattelättnaden bedöms mildra den utsatta konkurrenssituationen som svenska företag inom de areella näringarna för närvarande befinner sig i. Förslaget bedöms inte öka företagens administrativa kostnader nämnvärt.

Beträffande förslaget med kvartalsvis återbetalning av skatten möjliggör att återbetalningen kommer företagen till godo fortare. För att få återbetalning måste en ansökan lämnas till Skatteverket för varje kvartal. Vidare anges att för de företag som tidigare ansökt om återbetalning årsvis innebär övergången till kvartalsvisa ansökningar att något mer tid kommer att behöva läggas på att fylla i blanketter. Tidsåtgången för att samla in nödvändig information, sammanställa och överföra den bedöms endast undantagsvis överstiga 50

minuter. Bedömningen är att tiden för de allra flesta företag bör uppgå till mellan 10 och 50 minuter, och att den genomsnittliga tiden inte bör överstiga 30 minuter. Med antagandena att den genomsnittliga tidsåtgången uppgår till 30 minuter och om ansökan sammanställs och lämnas av en redovisningsekonom har den genomsnittliga kostnaden för att ansöka om återbetalning uppskattats till cirka 212 kronor per företag och blankett. Därutöver anges att Skatteverket uppskattar att det kommer att inkomma ungefär 55 000 fler ansökningar per år då de företag som tidigare ansökt om årsvis återbetalning går över till att söka per kvartal. Den administrativa kostnaden för företagen bedöms därmed uppgå till 11,6 miljoner kronor.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företagens kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren bedömer i sin konsekvensutredning att förslaget om pausad indexering av skatt på bränslen får en begränsad påverkan på konkurrensen mellan företagen.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är positivt att det framgår en viss information om hur förslagsställaren ser på förslagets påverkan på berörda företagens konkurrensförhållandena. Regelrådet anser dock att det hade varit önskvärt om förslagsställaren kunde motiverat sin bedömning och angett en närmare beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena. Avsaknaden av sådana beskrivningar medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i konsekvensutredningen, och har heller inte för egen del kunnat se någon sådan påverkan. En utelämnad beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i promemorian, beträffande pausad indexering av skatt på bränslen, att energi- och koldioxidskatter tas ut enligt samma regelverk oavsett företagets storlek. Även nedsättning av koldioxidskatt inom jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet gäller för alla företag oavsett storlek. Förslaget bedöms därför inte behöva utformas med speciell hänsyn till små företag. Vidare bedöms, beträffande förslaget om fortsatt tillfällig nedsättning av skatten för s.k. jordbruksdiesel samt förslaget om kvartalsvis återbetalning, att särskilda hänsyn inte behöver tas till mindre företag. Mindre företag bedöms inte ha sämre förutsättningar att hantera ansökningsförfarandet än större företag.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Det saknas en fullständig beskrivning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Samtliga övriga aspekter uppfyller dock kvalitetskraven, vilket är avgörande för helhetsbedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 14 juni 2023.

I beslutet deltog: Lennart Renbjer, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall.

Lennart Renbjer
Ordförande

Steven Wall
Föredragande